

DUWO

Postbus 54, 2600 AB Delft

T.a.v. mevrouw A. Lagae, voorzitter Raad van Bestuur DUWO

Delft, 5 december 2025

Geachte mevrouw Lagae,

In juni kondigde DUWO aan het hospiteerbeleid ingrijpend te willen wijzigen¹. Die aankondiging heeft veel losgemaakt en, omdat de aangekondigde koers direct raakt aan bestaande woongemeenschappen in Delft, nemen de zorgen alleen maar toe. Studenten, studentenbelangenorganisaties en verenigingen spreken ons de afgelopen weken in toenemende mate en zeer bezorgd aan met dezelfde vraag: wat betekent dit straks voor onze huizen en de sociale structuren die daar zijn opgebouwd.

Er zijn meerdere waarden door u benoemd die leidend zijn voor dit nieuwe beleid. Kansgelijkheid, transparantie en sociale cohesie moeten de bouwstenen vormen van dit plan. We moeten hierbij absoluut niet het welzijn van de student vergeten. Op dit moment is een huis voor veel studenten een plek waar ze tot rust kunnen komen en zich thuis voelen. Dit is mogelijk doordat zij wonen met mensen die ze zelf hebben gekozen. Wonen met gelijkgestemden zorgt voor een veilige thuishaven. Deze valt weg voor de bewoners, wanneer studenten niet langer vrij kunnen kiezen met wie ze samenwonen.

Ondanks de boodschap dat het proces open en luisterend door DUWO wordt ingestoken en u aangeeft samen met studenten een nieuw systeem te willen ontwerpen², heeft u publiekelijk al uitgesproken dat lidmaatschap van een studentenvereniging niet langer een voorwaarde mag zijn bij de keuze voor een nieuwe huisgenoot en zelfs een vorm van uitsluiting zou zijn³.

Daarmee is publiekelijk nu al een intentie bepaald, nog voordat de eerste gesprekken hebben plaatsgevonden. Daardoor is er van meet af aan weinig ruimte om verschillende opties serieus te onderzoeken. En de consequentie van deze lijn is niet theoretisch, maar heel concreet: in Delft zouden honderden studentenhuizen en tientallen verenigingshuizen verdwijnen, huizen met hun eigen (sub)cultuur, identiteit en karakter. Daarmee valt een unieke woonvorm weg die al decennialang zorgt voor maatschappelijke verbinding en aan de basis staat van sociale samenhang, veiligheid en studentenwelzijn in onze stad. Het is hierbij essentieel aan te geven dat we een verenigingshuis niet zien als een vastgoedobject in eigendom van een bepaalde vereniging, maar dat we de definitie veel breder verstaan. Een verenigingshuis is

¹ [DUWO wil nieuw hospiteersysteem](#)

² [DUWO wil nieuw hospiteersysteem samen met studenten ontwerpen](#)

³ [DUWO: 'Lidmaatschap studentenvereniging geen voorwaarde voor kamer'](#)

een huis waarin, ongeacht de eigenaar van het huis, veel studenten van dezelfde vereniging wonen, of het nu een gezelligheids-, sport-, cultuur- of studievereniging is.

Dat is precies de reden waarom wij ons nu tot u richten. Alle 18 studentenverenigingen aangesloten bij de Verenigingsraad Delft (VeRa) - groot en klein, sport, internationaal, muzikaal, LHBTQIA+, cultureel, religieus en gezelligheid - spreken zich met deze brief gezamenlijk uit. Ook de Sport- & Cultuur Verenigingen Raad (SCVR) en de Studentenraad van de TU Delft, bestaande uit de drie partijen Dé Partij, Lijst Bèta en ORAS, sluiten zich bij deze coalitie aan.

Met deze brief willen wij twee dingen duidelijk maken. Wij willen de hand uitsteken om samen te werken aan oplossingen die eerlijk, inclusief, divers, toegankelijk en transparant zijn. Wij erkennen de maatschappelijke opdracht en denken graag mee over stappen die echt bijdragen aan meer kansen voor woningzoekenden. Tegelijkertijd voelen wij de plicht om helder te markeren dat de huidige uitgangspunten van DUWO, zoals deze nu zijn gecommuniceerd, onvermijdelijk leiden tot het verslechteren van de mentale gezondheid van de student en het verdwijnen van de unieke huizencultuur in Delft, met alle in deze brief genoemde negatieve en onomkeerbare gevolgen.

Wij zijn vastbesloten dit te voorkomen en zullen ons hier krachtig en eensgezind tegen uitspreken en ons daar met volle overtuiging voor inzetten. Nu én in het vervolg van dit proces.

Waarom is het aantasten van hechte woongemeenschappen een slecht idee?

1. Het studentenwelzijn verzwakt zonder sterke woongemeenschappen

Het vraagstuk rond hospiteren raakt direct aan sociale cohesie en studentenwelzijn, twee factoren die juist nu zwaar onder druk staan. Recente onderzoeken van het Trimbos instituut, RIVM⁴ en de landelijke studentenmonitor laten een zorgwekkend beeld zien: zestig procent van de studenten voelt zich eenzaam, meer dan de helft ervaart veel stress, ruim tachtig procent heeft regelmatig angst- of somberheidsklachten en één op de vier voelt zich soms levensmoe. Dit zijn jonge mensen die zoeken naar houvast in een periode waarin veel verandert en die onder grote druk staan.

In al deze onderzoeken komt echter één boodschap steeds terug: sociale verbondenheid is een van de krachtigste beschermende factoren voor mentaal welzijn. Die verbondenheid ontstaat vooral in huizen waar bewoners vrij voor elkaar kiezen en samen het leven vormgeven. In zulke huizen groeit een gemeenschap van studenten die elkaar kennen, begrijpen, helpen en opvangen op momenten waarop dat nodig is. En het geldt zeker voor de kleinere verenigingen waarin gedeelde activiteiten of overtuigingen essentieel zijn. Denk aan bewoners die samen muziek maken, sporten, deel zijn van een queer community of hun geloof delen en voor wie het huis ook een thuis is, een veilige leefomgeving, waar je mag zijn wie je wilt zijn.

Dit gaat dus niet over traditie als doel op zich, maar over mentaal welzijn, inclusiviteit, veiligheid en het simpele gegeven dat je je thuis moet kunnen voelen op de plek waar je woont.

⁴ [Monitor Mentale gezondheid en middelengebruik studenten hbo en wo 2025](#)

Onderzoek⁵ van Stichting Lieve Mark, de studentambtenaar van Delft en Erasmus Universiteit Rotterdam bevestigt dat juist wonen in een hechte woongemeenschap met gedeelde identiteit leidt tot sterke onderlinge banden en stabiele, veilige woonsituaties.

Daarom is het riskant om een systeem dat aantoonbaar werkt te vervangen door een model dat hoogstwaarschijnlijk sociale structuren verzwakt en bestaande gemeenschappen laat verdwijnen. Juist nu studenten zo kwetsbaar zijn, vraagt dit om uiterste zorgvuldigheid en een open blik op wat deze keuze betekent voor hun dagelijks leven.

2. Verenigingshuizen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rijke verenigingsleven in Delft

In uw brief aan het College van B&W van Leiden (d.d. 6 oktober 2025) geeft u aan het belang van verenigen te onderschrijven.⁶ Daar vinden wij elkaar.

De studentenverenigingen in Delft hebben zich in de afgelopen decennia ontwikkeld tot een rijk en veelzijdig onderdeel van het stedelijk en maatschappelijke leven. Delft kent verenigingen die al meer dan een eeuw bestaan, maar ook jongere verenigingen die zijn ontstaan vanuit nieuwe interesses en oriëntaties. Denk aan internationale groepen, studie en cultuurverenigingen, religieuze gemeenschappen, sportverenigingen, LHBTQIA+ verenigingen, en gezelligheidsverenigingen. Deze constante vernieuwing zorgt ervoor dat verenigingen aansluiten bij verschillende achtergronden, talenten en ambities van studenten. Door de jaren heen hebben deze verenigingen sterke sociale netwerken opgebouwd, met een belangrijke rol in begeleiding, welzijn, vorming en gemeenschapszin. Verenigingen zijn inmiddels een vanzelfsprekend onderdeel van Delft geworden. Ze groeien, veranderen en vernieuwen, maar blijven een stabiel ankerpunt voor duizenden studenten: de achterban van de VeRa alleen bevat al meer dan 10.000 studenten. In de vormende fase van hun leven is dit enorm belangrijk. Het is niet voor niets dat de Nederlandse studentenverenigingscultuur sinds 2016 officieel is erkend als immaterieel erfgoed⁷.

Die waarde van het verenigingsleven kan niet los worden gezien van de woonomgeving waarin een groot deel van dat sociale leven wordt opgebouwd. Verenigingshuizen zijn daarin cruciaal. Ze zijn, net zoals de sociëteiten of andere centrale ontmoetingsplekken, locaties waar een groot deel van de identiteit van een vereniging het sterkst tot uiting komt.

DUWO, en de stichtingen waaruit DUWO is voortgekomen, hebben zelf een belangrijke en waardevolle bijdrage geleverd aan het opbouwen van dit maatschappelijke weefsel, dat u nu zelf door uw plannen onder druk zet. Ooit is door DUWO heel bewust gekozen voor een coöptatiesysteem. In de DUWO-uitgave *Van ploerterij tot studentenhuysvesting* (2002) wordt beschreven hoe dit systeem na de oorlog ontstond: weggejaagd door de Duitse loyaliteitsverklaring⁸ troffen terugkerende studenten in hun kamers vluchtelingen uit Den Haag en Rotterdam. Universiteiten begonnen stichtingen studentenhuysvesting om de ergste kamernood te lenigen en coöptatie bleek een manier om de rust en samenhang te herstellen. In

⁵ <https://www.lievemark.nl/onderzoek/waar-voelen-studenten-zich-thuis-onderzoek-naar-sense-of-belonging-en-verbondenheid/>

⁶ [B_28_Bijlage_1_251006_brief_DUWO_aan_college_BW_Leiden_hospiteren.pdf](#)

⁷ [Immaterieel Erfgoed - Studentenverenigingscultuur](#)

⁸ [Wikipedia - Loyaliteitsverklaring](#)

1992 werd het systeem uitgebreid naar alle DUWO-panden. “De uitbreiding bleek een succes,” zo staat in dezelfde uitgave. “Op de verdiepingen waar bewoners voortaan zelf hun nieuwe huisgenoot mochten kiezen, verbeterde de sfeer aanzienlijk en werd het beheer eenvoudiger.”

In uw brief aan het College van Leiden wees u op de categorie “echte” verenigingshuizen die in bezit zouden zijn van verenigingen. Die opmerking kunnen wij moeilijk plaatsen. In Leiden en Delft zijn de huizen die in het bezit zijn van verenigingen op de vingers van een paar handen te tellen. Daarom bedoelen we met de term ‘verenigingshuizen’ veel meer dan alleen die huizen: het gaat juist ook om die huizen die, ongeacht de eigenaar, bewoond worden door een overgroot deel van studenten van dezelfde vereniging, of het nu gaat om gezelligheids-, sport-, cultuur- of studieverenigingen. Het overgrote deel van deze verenigingshuizen bestaat uit DUWO-huizen die door studenten, vaak decennialang, tot hechte woongemeenschappen zijn gevormd. Voor een groot deel van onze verenigingen zijn beperkingen in zeggenschap dan ook existentieel. Zonder een passend huis kunnen zij hun nieuwe leden niet goed opvangen of behouden. Wanneer die verenigingshuizen verdwijnen, verdwijnt een sociale structuur die nergens anders opnieuw kan ontstaan. Juist daarom vraagt elke wijziging van het hospiteerbeleid om uiterste zorgvuldigheid.

3. Er is geen enkel draagvlak voor het aanpassen van het vrije hospiteerbeleid

Uit een zeer recente en uitgebreide enquête van Stichting Lieve Mark⁹ onder 2.500 bestaande en nieuwe woningzoekende studenten in de Ontvangstweken, opgesteld in co creatie met DUWO, blijkt dat geen enkele studentengroep vindt dat hospiteren moet worden afgeschaft. Dat geldt ook voor studenten die op dit moment woningzoekend zijn, dus de toekomstige huurders. Integendeel: alle studentengroepen zijn positief of overwegend positief over volledige vrijheid bij het kiezen van je huisgenoten. De bevindingen zijn dus helder: woningzoekende en hurende studenten zijn massaal voor het behoud van het vrij hospiteren, zonder voorselectie, en zien dit als een van de belangrijkste voorwaarden voor een veilige en stabiele woonomgeving. Studenten hechten sterk aan autonomie in hun woonsituatie en zien het wegvallen van zeggenschap als een directe bedreiging voor hun welzijn. Ook een enquête van huurdersvereniging BRES in Leiden, ingevuld door duizenden studenten, laat eenzelfde beeld zien. Dit beeld van de volledige studentengemeenschap kan en mag DUWO niet negeren.

Hoe nu verder?

Richt u op echte verbeteringen: begin met transparantie en focus op het werkelijke probleem

Een nieuw hospiteerbeleid voegt geen enkele extra kamer toe. Het herverdeelt slechts een klein deel van de bestaande woningen en treft precies die huizen die nu sociale samenhang en stabiliteit bieden. Dat is des te opvallender, omdat DUWO voor het overgrote deel van haar 33.500 woningen allang zelf toewijst. Maar liefst 66 procent van alle kamers wordt door DUWO rechtstreeks toegewezen, mét bestaande voorrangregelingen voor internationale studenten en eerstejaars van ver. Slechts 11.500 van alle kamers (34 procent) heeft hospiteerrecht¹⁰. DUWO beschikt dus al over sturingsmiddelen om bepaalde groepen te helpen. Het is dan moeilijk te

⁹ [Studenten over hospiteren: onderzoek naar perspectieven, wensen en meningen van studenten | Lieve Mark](#)

¹⁰ [DUWO - veelgestelde vragen over ons voorgenomen hospiteerbeleid](#)

bevatten waarom juist dat beperkte deel van de woningen, waar studenten om goede redenen zelf hun huisgenoot vrij kunnen kiezen, op de schop moet.

Daar komt nog iets bij. Het is voor studenten vaak onmogelijk om überhaupt te zien waar kamers vrijkomen. Slechts 16 procent van de hospiteerberichten verschijnt op ROOM. Dat betekent dat het grootste deel van kamers waarvoor moet worden gehospiteerd onzichtbaar blijft. De eerlijkste en meest logische eerste stap is daarom simpel: verplicht alle huizen om hun vrijkomende kamers op ROOM te publiceren. Daarmee ontstaat in één keer veel meer transparantie, en krijgen studenten gelijke kansen om te reageren. Het is bovendien een stap waar huurdersorganisaties al jaren om vragen en die DUWO de kans geeft om beleid eindelijk op basis van feiten te monitoren en te evalueren. Wat werkt wel of niet en welk probleem moet nu eigenlijk worden opgelost?

Bij dit alles is het belangrijk het bredere perspectief niet uit het oog te verliezen. De grootste oorzaak van de druk op de studentenhuisvesting is simpel: er zijn te weinig kamers. Dat is geen kwestie van selectiebeleid, maar van capaciteit. Daarom staat dit al jaren hoog op de politieke agenda en wordt er inmiddels hard gewerkt aan structurele oplossingen. In het Landelijk Actieplan Studentenhuisvesting is afgesproken dat er tot 2030 zestigduizend extra studentenwoningen moeten worden gebouwd. De eerste vijftienduizend zijn al gerealiseerd en het ministerie verwacht dat het tekort de komende jaren verder afneemt. Juist omdat deze uitbreiding nu in gang is gezet, is het onverstandig om parallel daaraan een ingrijpende beleidswijziging door te voeren die bestaande woonvormen aantast en sociale structuren blijvend zal beschadigen. Het tekort wordt de komende jaren kleiner, maar de schade aan het studentenleven in Delft is blijvend. Dat past niet bij een zorgvuldige en toekomstgerichte aanpak.

Een suggestie: werk met huisprofielen die transparantie vergroten zonder gemeenschappen te breken

Een volgende stap die bijvoorbeeld veel kan opleveren zonder bestaande gemeenschappen te schaden, is het werken met huisprofielen. In Delft bestaat een grote variatie aan studentenhuizen, elk met een eigen sfeer en manier van samenleven. Door elk huis op het centrale platform ROOM een duidelijk profiel te geven, ontstaat een overzicht over het aanbod. Hierdoor is het voor iedereen toegankelijk. Woningzoekenden kunnen daardoor beter zien welke woonplek bij hen past en reageren op huizen waar zij zich prettig bij voelen. Dit helpt zowel nieuwe bewoners als de huidige bewoners, omdat verwachtingen over het dagelijks samenleven vanaf het begin helder zijn. Deze aanpak sluit aan bij de diversiteit van het studentenleven en draagt bij aan stabiele en fijne woonhuizen, zonder dat de betrokkenheid en zeggenschap van bewoners bij hun eigen leefomgeving verloren gaat.

Onze oproep en onze uitgestoken hand

Wij staan klaar een serieuze bijdrage te leveren aan het vormgeven van het nieuwe beleid. DUWO heeft aangegeven de belangen en perspectieven van alle betrokken partijen zorgvuldig te willen wegen. Dat kan alleen als de gesprekken werkelijk open worden gevoerd. Verenigingen van en voor studenten vertegenwoordigen duizenden studenten in Delft. Wij zien van dichtbij

wat zij nodig hebben: een eerlijke kans op een kamer, een veilige woonomgeving en een gemeenschap waarop zij kunnen bouwen. Uw insteek tot dusverre zet juist dát onder druk.

Daarom doen wij een duidelijke, maar constructieve oproep. Laten we het gesprek samen voeren op basis van feiten, werkende voorbeelden en echte alternatieven. Laten we kiezen voor een aanpak die de toegankelijkheid vergroot én de sociale samenhang versterkt. En laten we voorkomen dat zorgvuldig opgebouwde woongemeenschappen verdwijnen, terwijl er oplossingen voorhanden zijn die transparant, eerlijk en uitvoerbaar zijn.

Wij vragen DUWO om drie concrete stappen:

1. Ga de komende gesprekken daadwerkelijk open in en sluit geen enkele oplossingsrichting vooraf uit.
2. Erken het belang van de mentale gezondheid van studenten, die voortkomt uit een veilig thuis met sterke sociale cohesie.
3. Erken de waarde van het verenigingsleven in Delft en andere studentensteden. Daarbij hoort ook de rol die verenigingshuizen, waaronder in panden van DUWO, vaak al decennialang spelen.

We zeggen dit allemaal niet omdat we tegen verandering zijn, maar omdat we weten wat er op het spel staat. Huizen waarin studenten van grote variëteit samen kunnen leven en groeien, zijn geen detail. Deze hechte woongemeenschappen vormen het sociale fundament onder het studentenleven in Delft. Laten we ervoor zorgen dat dit fundament niet onnodig wordt weggehaald.

Wij doen deze oproep in de vorm van een open brief. Het onderwerp raakt duizenden studenten in Delft en gaat verder dan alleen de relatie tussen DUWO en de verenigingen. Daarom informeren wij ook de betrokken gemeenten, politieke partijen en andere relevante stakeholders over deze zorgen en voorstellen. Wij vinden het belangrijk dat DUWO hiervan op de hoogte is en dat dit proces in volledige openheid plaatsvindt. Transparantie is essentieel, juist bij een onderwerp dat de woonomgeving en het welzijn van zoveel studenten raakt. Met deze open brief willen wij het gesprek breed, eerlijk en constructief voeren.

Tot slot nodigen wij u graag uit voor een werkbezoek aan Delft. Wij willen u laten zien hoe uiteenlopend en waardevol de woongemeenschappen, waaronder verenigingshuizen, in onze stad zijn en wat deze woonvorm betekent voor de studenten die er wonen. Tijdens dit bezoek nemen we u graag mee langs verschillende typen huizen: kleine en grote huizen, muziek- en sportverenigings huizen, huizen van religieuze, internationale, LHBTQIA+ verenigingen en gezelligheidsverenigingen. Daar is het dagelijks samenleven nauw verbonden met studie en begeleiding. Studenten vertellen u graag zelf hoe zij elkaar opvangen, motiveren en ondersteunen en waarom juist deze omgeving zo bepalend is voor hun welzijn en ontwikkeling. We kijken ernaar uit om deze perspectieven persoonlijk met u te delen en samen te verkennen hoe we deze waardevolle woonvorm kunnen behouden en verbeteren.

Kom tot een keuze die verstandig én toekomstbestendig is. Wij staan klaar om daar samen aan te werken.

Met vriendelijke groet,

Namens alle aangesloten verenigingen van de Verenigingsraad Delft

Met steun van de Sport- & Cultuur Verenigingen Raad (SCVR),

Met steun van de Studentenraad van de TU Delft, bestaande uit Dé Partij, Lijst Bèta en ORAS

Lucas van Krimpen (namens VerenigingsRaad Delft)

Overzicht deelnemende partijen

VerenigingsRaad Delft

D.S.V. Nieuwe Delft (De Bolk)

D.S.V. Sint Jansbrug

Delftsche Studenten Bond

Delftsch Studenten Corps

K.S.V. Sanctus Virgilius

O.J.V. De Koornbeurs

Outsite

D.S.R. Proteus-Eretes

D.S.R.V. Laga

D.S.V.V. Punch

Studenten Rugby Club Thor

V.V. Ariston '80

C.S.F.R. (Civitas Studiosorum In Fundamento Reformato)

Civitas Studiosorum Reformatorum

De Vereniging van Gereformeerde Studenten

AEGEE-Delft

De Delftse Studenten Jazzvereniging

Het Delfts Studentenmuziekgezelschap Krashna Musika

Studentenraad van de TU Delft,

Dé Partij

Lijst Bèta

ORAS

Sport- & Cultuur Verenigingen Raad (SCVR)



LAGA

